

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

PLEIN 23 - 'S-GRAVENHAGE

AAN de Leden van de Coördinatie
Commissie voor Europese Integratie
en Associatieproblemen

Departementsonderdeel: DGES

Datum: 19 februari 1971

Onderwerp: Toetreding V.K. - onafhankelijke
Gemenebestlanden i.h. Caraïbisch gebied

Kenmerk: 37100

Foto-no.: F/1295/71

1/2 Hierbij doe ik U toekomen een nota inzake Toetreding V.K. -
onafhankelijke Gemenebestlanden in het Caraïbisch gebied,
welke nota werd opgesteld in overleg tussen het ministerie
van Economische Zaken en Buitenlandse Zaken.

De Coördinatie Commissie zou deze nota kunnen bespreken tij-
dens haar eerstvolgende vergadering, welke zal plaats vin-
den op woensdag 24 februari 1971 te 14.30 uur in de Grote
Vergaderzaal van het Ministerie van Buitenlandse Zaken,
Plein 23.

De Secretaris,
voor de secretaris



(F. Italianer)

TOETREDING V.K. - Onafhankelijke Gemenebestlanden in het
Caraïbisch gebied
(Barbados, Guyana, Trinidad en Tobago, Jamaica en
kleine eilandjes als St. Vincent, Sta Lucia , St. Kits enz.)

I. Probleemstelling

In het kader van de uitbreiding van de Gemeenschap doet zich het probleem voor welke de verhouding van de onafhankelijke Gemenebestlanden in het Caraïbisch gebied t.o.v. een vergrote Gemeenschap zal moeten zijn.

Tijdens interdepartementale besprekingen bleek hierover verschil van mening te bestaan tussen het Departement van Buitenlandse Zaken enerzijds en dat van Economische Zaken anderzijds.

Besloten werd dit vraagstuk voor te leggen aan de Coördinatie Commissie.

Zoals hieronder nader wordt uiteengezet, meent Buitenlandse Zaken dat deze Gemenebestlanden voor een associatieaanbod in aanmerking komen; daarentegen meent Economische Zaken dat de voorkeur moet worden gegeven aan een regeling voor de suikerinvoer uit deze landen in het kader van een algemene regeling voor de C.S.A.-landen, terwijl voor de overige exporten van deze landen naar de vergrote EEG het systeem van mondiale preferenties in het algemeen soulaas biedt. Gesteld kan worden dat zowel Buitenlandse Zaken als Economische Zaken menen dat voor deze landen, die hun preferentiële positie op de Britse markt verliezen en weinig mogelijkheid tot economische zelfstandigheid hebben (geringe differentiatie in landbouw, weinig of geen industrie) in ieder geval iets gedaan moet worden.

II. Algemene punten van Overweging

- a. Tijdens de onderhandelingen met het V.K. in de jaren 1961/1963 werd voorlopig overeengekomen dat zowel de Caraïbische als de Afrikaanse onafhankelijke Gemeenbestanden voor een associatie of preferentiële handelspolitieke regeling met de EEG in aanmerking zouden komen. De in april 1963, bij de onderhandelingen over de eerste Overeenkomst van Jacoende, vooral op Nederlandse instigatie, tot stand gekomen Intentieverklaring is een weerslag van de gedachte, dat ondanks het feit dat toetreding van het V.K. in die tijd niet op korte termijn plaats zou vinden, de mogelijkheid tot associatie of een andere regeling met de EEG voor de onafhankelijke Gemeenbestanden die in een met de GASM vergelijkbare economische situatie verkeren, open moest blijven. Deze Intentieverklaring (onlangs bij afsluiting van de tweede Overeenkomst van Jacoende weer bevestigd) noemt echter niet met zoveel woorden ook de Caraïbische landen. In het verleden is er door Nederland steeds van uitgegaan dat deze landen wel vallen onder de werking van de verklaring, maar hierover bestond geen unanimititeit.

- b. Mede ten gevolge van de toenemende weerstand van de V.S. tegen - wat zij noenden - proliferatie van preferentiële handelspolitieke akkoorden van de Gemeenschap met derde landen heeft zich in de Gemeenschap een tendens ontwikkeld naar geografische beperking van associaties tot landen in Afrika (welke een speciale binding met de Gemeenschap hebben) en tot landen in het Middellandse Zeegebied. Aangetekend zij echter dat van enig formeel besluit terzake geen sprake is.

- c. Engeland wenst dat aan de Caraïbische Gemeenbestanden een associatie-aanbod wordt gedaan, zoals dat met zoveel woorden reeds voor de Afrikaanse landen geldt. Bij de opening van de toetredingsonderhandelingen in juni 1970 heeft het V.K., herinnerend aan de voorlopige afspraken van 1961/1963

de hoop uitgesproken dat de alternatieven die de Inten-
tieverklaring van 1963 biedt (1. associatie-aansluiting
bij de conventie van Jacende; 2. associatie-aparte over-
eenkomst; 3. preferentieel handelskkoord), voor Afrikaan-
se en Caraibische Gemeenebestanden beide open staan.
De Gemeenschap moet haar standpunt nog bepalen.

- III. A. Afgezien van de vraag of de betrokken landen een econo-
mische structuur hebben die vergelijkbaar is met de Ja-
oende-landen, ziet Economische Zaken vele argumenten die
tegen "associatie" van de Caraibische landen pleiten,
en denkt aan een oplossing waarbij associatie vermeden
wordt - aangenomen dat deze acceptabel zou zijn voor het
V.K.:
1. het GATT wordt uitgehold door het steeds groter wor-
dende aantal preferentiële regelingen van de Gemeen-
schap.
 2. associatie - in dit werelddeel waarin nog geen enkel
geheel onafhankelijk land met de Gemeenschap is geasso-
cieerd - zou in strijd komen met de voorgenomen geogra-
fische beperking van preferentiële regelingen (zie sub
I b).
 3. de toekenning van reverse preferences aan de Gemeen-
schap door deze buurlanden van de V.S. zal scherpe
reacties oproepen in Washington. Het Amerikaanse memo-
randum van eind december wijst in die richting.¹⁾
 4. de suiker neemt in het uitvoerpakket van de Caraibische
landen naar de 10 zulk een belangrijke plaats in dat
iedere handelspolitieke oplossing staat of valt met
een regeling voor de suiker.-Daarbij bedenke men

-dat-

1) volgens recente berichten vreest ook Duitsland dat
associatie in het Caraïbisch gebied repercussies in
de V.S. teweeg zal brengen.

dat associatie op zich geen oplossing biedt aangezien noch in de Jacende-Overeenkomst, noch in de Arusha-Overeenkomst preferenties voor suiker zijn voorzien.

Indien men - zoals de Nederlandse regering wil - een mondiale suikerovereenkomst nastreeft, waaraan deze landen deelnemen, blijft er handelspolitiek gezien bijzonder weinig over om een associatie op te baseren. Wanneer men nl. de uitvoer van deze landen naar de 10 beziet (over 1968) maakt - rekening houdend met het mondiaal preferentieel systeem en de O-rechten in het GDT - suiker in alle gevallen 80 à 90 % of meer uit van de produkten waarop de Gemeenschap bij associatie een concessie zou kunnen aanbieden. Alleen voor Jamaica ligt dit percentage lager: + 45 %. Mogelijk zou men dit percentage voor Jamaica kunnen verhogen d.m.v. een geste of met een speciaal bananen protocol (40 % van de Jamaicaanse export naar de 10).

5. indien voor de suiker een regeling wordt getroffen, resteert slechts + 10 à 20 % waarvoor nog concessies gedaan zouden kunnen worden. Trekt men hier de bananen ook nog vanaf (geste of protocol) dan blijft slechts + 5 % van het handelsverkeer van deze landen met de EEG van de 10 over. Voorzover dit tropische produkten zijn, zou hier zondig nog aan een geste gedacht kunnen worden.

B. Buitenlandse Zaken gaat er van uit dat de mogelijkheid van associatie met de vergrote Gemeenschap aan de onafhankelijke Caraibische Gemenebestlanden in het verleden reeds is voorzien dan wel toegezegd:

1. de Intentieverklaring heeft ook voor de Gemenebestlanden in het Caraibische gebied de mogelijkheid tot associatie geopend (zie onder II a).

2. Tijdens zijn bezoek aan Trinidad en Tobago in 1967 heeft Minister Luns Nederlandse steun toegezegd aan een eventueel verzoek van Trinidad en Tobago om "associate membership".
3. Tijdens discussies in de Rijksministerraad in 1968 over de bevestiging van de Intentieverklaring bij de heronderhandelingen over de associatie met de GASM werd - op aandringen van Suriname en de Nederlandse Antillen - weliswaar besloten niet aan te dringen op het noemen van de Caraïbische gebieden in deze verklaring. Het ging toen evenwel uitsluitend om de mogelijkheid van associatie los van Britse toetreding; alleen dáártegen richtte zich het bezwaar van de overzeese Rijksdelen. De Rijksministerraad ging er van uit dat ingeval van Britse toetreding aan de Caraïbische Gemenebestlanden een associatieaanbod zou worden gedaan, waarbij wel werd overeengekomen dat in dat geval ernstig rekening zal worden gehouden met de belangen van Suriname en de Nederlandse Antillen.
4. Buitenlandse Zaken ziet de oplossing die Economische Zaken voor de exportproblemen van de Caraïbische landen oppert niet als één die werkelijk soulaas biedt

Voor een verlaging van het buitenrecht van de Gemeenschap voor sommige tropische produkten (vide de moeilijkheden rond de "geste" bij de onderhandelingen over Jaocende II), geldt dat dit in Brussel - zeker op korte termijn - niet haalbaar zal blijken te zijn.

Bovendien zou een verlaging van het buitenrecht voor tropische produkten (erga omnes) uit de aard der zaak geen specifiek voordeel opleveren voor

de betrokken landen. Hetzelfde geldt echter, zij het in mindere mate, voor een oplossing in het kader van het algemeen preferentieel systeem.

5. Voor de goede voortgang van zaken bij de toetredingsonderhandelingen ware het gewenst tegemoet te komen aan het Britse verlangen de Intentieverklaring óók voor Carabische Gemenebestlanden te laten gelden.

Aangezien in het interdepartementaal overleg over deze problematiek geen overeenstemming kon worden bereikt, wordt aan de Coördinatie Commissie gevraagd hierover een uitspraak te doen.